T087 TKL 5 (21) Luận Thập Địa Kinh Q1

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1522

LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH Taùc giaû: Boà-taùt Thieân Thaân. Haùn dòch: Ñôøi Haäu Nguïy, Tam Taïng Phaùp sö Boà Ñeà Löu Chi

QUYEÅN 1

Ñòa 1: ÑÒA HOAN HYÛ, Phaàn 1

Ngöôøi noùi phaùp moân naøy,
Vaø caùc phaùp khuyeán thænh,
Ngöôøi phaân bieät nghóa taïng,
Vaâng giöõ truyeàn baù ra.
Caùc phaùp moân toái thaéng,
Ñaûnh leã giaûi dieäu nghóa,
Khieán phaùp toàn taïi laâu
Lôïi mình vaø lôïi ngöôøi.
Phaùp moân cuûa möôøi ñòa, sô ñòa (Ñòa thöù nhaát) goàm taùm phaàn:
1. Phaàn Töï (Môû ñaàu).
2. Phaàn Tam-muoäi.
3. Phaàn Gia hoä.
4. Phaàn Phaùt khôûi.
5. Phaàn Caên baûn.
6. Phaàn Thænh caàu.
7. Phaàn Thuyeát giaûng.
SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 1 472

8. Phaàn Ñoái chieáu choã thuø thaéng. Kinh: “Toâi nghe nhö vaäy: Moät thôøi, Ñöùc Baø-giaø-baø thaønh ñaïo chöa laâu, ñeán ngaøy thöù möôøi boán, taïi ñieän Ma Ni Baûo Taïng, ôû vöông cung Töï Taïi thieân, thuoäc coõi trôøi Tha-hoùa-töï-taïi, cuøng vôùi chuùng Ñaïi Boà-taùt hieän dieän ñoâng ñuû, heát thaûy ñeàu laø baäc khoâng coøn thoái chuyeån, coøn moät ñôøi nöõa seõ chöùng ñaéc ñaïo quaû Boà-ñeà Voâ thöôïng, ñeàu töø theá giôùi cuûa caùc vò Phaät khaùc vaân taäp ñeán phaùp hoäi naøy. Caùc vò Boà-taùt aáy ñeàu ñöôïc töï taïi trong caûnh giôùi trí tueä cuûa taát caû Boà-taùt, ñeàu coù theå böôùc vaøo caûnh giôùi trí tueä cuûa heát thaûy Nhö lai, ñeàu sieâng naêng tu taäp khoâng döøng nghæ, kheùo coù theå giaùo hoùa moïi theá gian, tuøy luùc hieän baøy heát thaûy caùc söï vieäc veà thaàn thoâng, trong moät saùt na ñeàu laøm xong moïi chuyeän, khoâng boû soùt moät ñaïi nguyeän naøo cuûa haøng Boà-taùt ñaõ phaùt khôûi, luoân tu taäp moïi haïnh cuûa caùc baäc Boà-taùt ôû baát cöù ñôøi naøo, kieáp naøo, coõi nöôùc naøo, ñaày ñuû phöôùc ñöùc trí tueä cuûa haøng Boà-taùt, ñöôïc thaàn tuùc nhö yù khoâng bao giôø cuøng taän, coù khaû naêng

ñem ích lôïi cho taát caû chuùng sinh, söû duïng ñöôïc phöông tieän trí tueä cuûa heát thaûy Boà-taùt ñeå ñaït tôùi bôø kia, coù theå khieán cho chuùng sinh quay löng vôùi neûo theá gian maø höôùng ñeán cöûa Nieát-baøn, khoâng laøm ñöùt maát moïi vieäc Boà-taùt ñaõ haønh trì, gioûi ñi vaøo caûnh giôùi thieàn ñònh, Tam-muoäi giaûi thoaùt, thaàn thoâng, minh tueä cuûa taát caû Boà-taùt, ñoái vôùi moïi vieäc caàn laøm ñeàu kheùo coù theå thò hieän, ñaït töï taïi voâ taùc cuûa baäc Boà-taùt, thaûy ñeàu chöùng ñaéc moïi nhö yù thaàn tuùc, trong khoaûnh khaéc moät nieäm, coù theå ñi tôùi döï ñaïi hoäi cuûa chö Phaät trong möôøi phöông ñeå khuyeán phaùt, thöa thænh caùch thoï trì phaùp luaân cuûa heát thaûy chö Phaät, thöôøng ñem taâm roäng lôùn cuùng döôøng chö Phaät, luoân tu taäp theo söï nghieäp haønh hoùa cuûa haøng Ñaïi Boà-taùt, coù theå hieän thaân ôû, voâ löôïng theá giôùi, tieáng noùi vang xa, khoâng ñaâu laø khoâng nghe thaáy, taâm yù thoâng suoát, thaáy roõ ba ñôøi, tu taäp ñaày ñuû moïi coâng ñöùc hieän coù cuûa heát thaûy Boà-taùt. Coâng ñöùc cuûa Boà-taùt Ma-ha-taùt voâ löôïng voâ bieân nhö vaäy, trong voâ soá kieáp neâu baøy khoâng bao giôø heát. Danh hieäu cuûa chö vò laø: Boà-taùt Kim Cang Taïng, Boà-taùt Baûo Taïng, Boà-taùt Lieân Hoa Taïng, Boà-taùt Thaéng Taïng, Boà-taùt Lieân Hoa Thaéng Taïng, Boà-taùt Nhaät Taïng, Boà-taùt Nguyeät Taïng, Boà-taùt Tònh Nguyeät Taïng, Boà-taùt Chieáu Nhaát Thieát Theá Gian Trang Nghieâm Taïng, Boà-taùt Trí Tueä Phoå Chieáu Minh Taïng, Boà-taùt Dieäu Thaéng Taïng, Boà-taùt Chieân Ñaøn Thaéng Taïng, Boà- taùt Hoa Thaéng Taïng, Boà-taùt Caâu Toá Ma Thaéng Taïng, Boà-taùt Öu Baùt La Hoa Thaéng Taïng, Boà-taùt Thieân Thaéng Taïng, Boà-taùt Phöôùc Ñöùc Thaéng Taïng, Boà-taùt Voâ Ngaïi Thanh Tònh Trí Taïng, Boà-taùt Coâng Ñöùc Taïng, Boà-taùt Na La Dieân Ñöùc Taïng, Boà-taùt Voâ Caáu Taïng, Boà-taùt Ly

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 1 473

Caáu Taïng, Boà-taùt Chuûng Chuûng Laïc Thuyeát Trang Nghieâm Taïng, Boà- taùt Ñaïi Quang Minh Voõng Chieáu Taïng, Boà-taùt Tònh Minh Thaéng Chieáu Uy Ñöùc Vöông Taïng, Boà-taùt Ñaïi Kim Sôn Tònh Quang Minh Uy Ñöùc Vöông Taïng, Boà-taùt Nhaát Thieát Töôùng Trang Nghieâm Tònh Thaéng Taïng, Boà-taùt Kim Cang Dieäm Thaéng Hung Töôùng Trang Nghieâm Taïng, Boà-taùt Dieäm Xí Taïng, Boà-taùt Tuùc Vöông Quang Chieáu Taïng, Boà-taùt Hö Khoâng Khoá Voâ Ngaïi Trí Taïng, Boà-taùt Voâ Ngaïi Dieäu AÂm Vieãn Taïng, Boà-taùt Ñaø La Ni Coâng Ñöùc Trì Nhaát Thieát Theá Gian Nguyeän Taïng, Boà-taùt Haûi Trang Nghieâm Taïng, Boà-taùt Tu Di Thaéng Taïng, Boà-taùt Tònh Nhaát Thieát Coâng Ñöùc Taïng, Boà-taùt Nhö Lai Taïng, Boà-taùt Phaät Thaéng Taïng, Boà-taùt Giaûi Thoaùt Nguyeät. Nhöõng Boà-taùt Ma-ha-taùt nhö vaäy voâ löôïng voâ bieân A-taêng-kyø, khoâng theå nghó baøn, khoâng theå neâu xöng, khoâng theå löôøng tính, khoâng coù haïn löôïng, töø voâ soá coõi nöôùc cuûa chö Phaät vaân taäp tôùi ñaây, soá löôïng khoâng theå neâu baøy, khoâng theå noùi heát, Boà-taùt Kim Cang Taïng laø baäc thöôïng thuû". Luaän: So saùnh veà thôøi (thôøi gian) xöù (nôi choán) ñeå laøm saùng toû söï vöôït hôn. Phaùp naøy laø thuø thaéng cho neân ñöôïc giaûng noùi vaøo luùc ñaàu, taïi nôi choán thuø thaéng. Cung ñieän cuûa nôi aáy laø hôn heát. Ñoù laø nôi choán thuø thaéng. Taïi sao Phaät khoâng giaûng noùi phaùp ôû coõi Saéc? AÁy laø quaû ñöôïc caûm öùng ôû nôi choán ñoù. Vì

sao Phaät khoâng giaûng noùi phaùp vaøo baûy ngaøy ñaàu? Do Phaät ñang coøn tö duy veà vieäc laøm, tö duy veà nhaân duyeân cuûa vieäc laøm, vì caên baûn cuûa söï thaønh ñaïo laø lôïi tha. Vì sao trong baûy ngaøy ñaàu, Phaät chæ tö duy maø khoâng noùi phaùp? Vì Ngaøi nhaèm chæ roõ laø mình ñang höôûng nguoàn vui cuûa phaùp lôùn lao. Taïi sao chæ roõ nguoàn vui phaùp nôi chính mình? Vì muoán khieán cho chuùng sinh ôû choã cuûa Nhö Lai, taâm cung kính cuûa hoï ñöôïc taêng leân. Laïi nöõa, ra khoûi phaùp laïc vi dieäu nhö vaäy ñeå giaûng noùi phaùp cho chuùng sinh vì Ngaøi coù loøng thöông xoùt hoï. Do ñaâu Ngaøi chæ nghó veà vieäc laøm nhaân duyeân haønh hoùa? Vì nhaân duyeân haønh hoùa aáy laø söï hieån baøy phaùp Baát coäng. Taïi sao Boà-taùt noùi phaùp moân naøy? Vì muoán khieán dieäu löïc cuûa caùc Boà-taùt ñöôïc taêng tröôûng. Do ñaâu chæ noùi Kim Cang Taïng? Do taát caû phieàn naõo laø khoù huûy hoaïi. Phaùp moân naøy coù khaû naêng phaù tröø phieàn naõo, vì caên thieän cöùng chaéc nhö kim cang, cho neân khoâng noùi teân khaùc. Vì sao goïi laø Kim Cang Taïng? Taïng coù nghóa laø cöùng chaéc, nhö

caây baùm reã saâu trong loøng ñaát, nhö maàm nuï taøng aån beân trong. Do vaäy, goïi laø cöùng nhö Kim Cang, nhö Kim Cang Taïng. Nhöõng caên thieän naøy, ñoái vôùi heát thaûy caùc caên thieän khaùc, chuùng coù söùc maïnh toái thöôïng nhö kim cang, cuõng coù khaû naêng phaùt sinh vaø thaønh töïu ñaïo haïnh cuûa haøng trôøi, ngöôøi. Moïi caên thieän khaùc khoâng theå phaù hoaïi, cho neân goïi laø Kim Cang Taïng. Ñaõ noùi xong phaàn Töï. Tieáp theo laø phaàn Tam-muoäi. Kinh: “Baáy giôø, Boà-taùt Ma-ha-taùt Kim Cang Taïng vaâng theo oai thaàn cuûa Phaät, nhaäp vaøo Tam-muoäi Ñaïi thöøa quang minh cuûa Boà-taùt”. Luaän: Nhaäp vaøo Tam-muoäi töùc laø chæ roõ phaùp naøy khoâng phaûi laø caûnh giôùi suy löôøng. Noùi xong phaàn Tam-muoäi. Keá tieáp laø noùi phaàn Gia hoä. Kinh: “Baáy giôø, Boà-taùt Kim Cang Taïng nhaäp vaøo Tam-muoäi Ñaïi thöøa quang minh cuûa Boà-taùt naøy, töùc thì oâng ñaõ vöôït qua caùc theá giôùi cuûa chö Phaät nhieàu nhö soá vi traàn trong möôøi öùc coõi Phaät nôi möôøi phöông, roài tröôùc soá löôïng chö Phaät nhieàu nhö soá vi traàn trong möôøi öùc coõi Phaät, oâng ñeàu hieän thaân, ñeàu goïi laø Kim Cang Taïng, ñöôïc chö Phaät aáy khen ngôïi: Hay laém! Hay laém! Chæ coù Kim Cang Taïng môùi coù theå nhaäp vaøo Tam-muoäi Ñaïi thöøa quang minh cuûa Boà-taùt. Laïi nöõa, naøy thieän nam! Chö Phaät nhieàu nhö soá vi traàn nôi möôøi öùc coõi Phaät trong möôøi phöông nhö vaäy ñeàu cuøng moät hieäu, taêng theâm oai thaàn cho oâng. Ñoù laø dieäu löïc töø baûn nguyeän cuûa Phaät Loâ-xaù na gia hoä”. Luaän: Taïi sao coù nhieàu Phaät gia hoä nhö vaäy? Ñoù laø chæ roõ söï taêng tröôûng taâm cung kính ñoái vôùi phaùp vaø Phaùp sö. Do ñaâu cuøng moät teân laø Kim Cang Taïng? Do dieäu löïc cuûa baûn nguyeän gia hoä. Vì sao Nhö lai phaùt nguyeän nhö vaäy? Laø nhaèm chæ roõ nhieàu Phaät. Tam-muoäi naøy laø Theå cuûa phaùp. Baûn haïnh khi laøm Boà-taùt ñeàu teân laø Kim Cang Taïng, cuøng noùi phaùp naøy, nay thaønh Chaùnh giaùc, cuõng goïi laø Kim Cang Taïng cho neân khoâng gia hoä teân gì khaùc. Laïi nöõa, do nghe caùc Ñöùc Nhö Lai cuøng teân vôùi mình, cho neân Boà- taùt naøy caøng theâm vui thích phaán khích. Taïi sao khoâng noùi vöôït qua voâ löôïng

theá giôùi? Laø duøng phöông tieän ñeå hieån baøy veà nhieàu Phaät. Vì sao noùi coá ñònh laø möôøi öùc coõi Phaät? Laø vì giaûng noùi veà möôøi ñòa. Kinh naøy phaàn nhieàu noùi veà soá möôøi nhö vaäy. Ñöùc Phaät kia töø tröôùc ñaõ phaùt nguyeän naøy, nay laïi töï gia hoä. Sau coù Phaät khaùc gia hoä maø noùi

laø dieäu löïc töø baûn nguyeän cuûa Phaät Loâ-xaù-na, cho neân gia hoä. Vì sao gia hoä? Vì giaûng noùi phaùp naøy cho neân môùi gia hoä. Laïi nöõa, gia hoä nhö vaäy naøo? Kinh: “Laïi nöõa, heát thaûy Boà-taùt laø khoâng theå nghó baøn. Phaùp cuûa chö Phaät ñöôïc neâu baøy roõ, khieán hoï böôùc vaøo Ñòa trí tueä, nhaèm thaâu nhieáp moïi caên thieän, ñeå kheùo phaân bieät löïa choïn heát thaûy phaùp cuûa Phaät, ñeå hieåu roäng caùc phaùp, ñeå kheùo quyeát ñònh giaûng noùi caùc phaùp, ñeå trí khoâng phaân bieät ñöôïc thanh tònh, khoâng xen taïp, ñeå khoâng bò nhieãm nôi phaùp cuûa caùc thöù ma, ñeå cho caên thieän cuûa phaùp xuaát theá gian ñöôïc trong saïch, ñeå ñaït ñöôïc caûnh giôùi cuûa trí khoâng theå nghó baøn, cho ñeán ñaït ñöôïc caûnh giôùi cuûa trí nôi baäc Nhaát thieát trí. Laïi nöõa, ñeå ñöôïc ñaàu cuoái nôi möôøi ñòa cuûa Boà-taùt, ñeå giaûng noùi ñuùng nhö thaät veà phöông tieän khaùc nhau nôi möôøi ñòa cuûa Boà-taùt, ñeå nhôù nghó tuøy thuaän nôi heát thaûy phaùp Phaät, ñeå quaùn xeùt phaân bieät thaáu ñaït phaùp voâ laäu, ñeå gioûi löïa choïn phöông tieän cuûa ñaïi trí tueä quang minh, ñeå khieán böôùc vaøo cöûa trí tueä ñaày ñuû, ñeå giuùp tuøy theo choã an truù chính thöùc giaûng noùi, laøm roõ veà bieän taøi, khoâng sôï haõi, ñeå ñöôïc baäc trí voâ ngaïi lôùn lao, ñeå luoân nhôù nghó khoâng queân maát taâm Boà-ñeà, nhaèm giaùo hoùa, thaønh töïu heát thaûy caûnh giôùi cuûa chuùng sinh, ñeå thoâng suoát, phaân bieät heát thaûy lónh vöïc cuûa phaùp”. Luaän: Hai möôi caâu treân ñaây laø döïa vaøo haïnh lôïi mình, lôïi ngöôøi cuûa Boà-taùt maø gia hoä. Nhö vaäy, möôøi caâu ñaàu laø döïa vaøo haïnh lôïi mình, möôøi caâu sau laø döïa vaøo haïnh lôïi ngöôøi. Heát thaûy Boà-taùt trong naøy laø truù ôû baäc Tín haïnh.Phaùp cuûa chö Phaät khoâng theå nghó baøn vì noù laø ñaïo phaåm xuaát theá gian.Minh (roõ) laø thaáy trí ñöôïc chöùng ñaéc. Neâu baøy (thuyeát) laø bieát phaân bieät ôû trong ñoù. Nhaäp laø tin öa choã ñöôïc chöùng ñaéc. Trí tueä ñòa laø trí cuûa möôøi ñòa. Nhö trong phaàn caên baûn noùi, ñaây laø söï hoäi nhaäp caên baûn, nhö kinh ñaõ noùi: “Laïi nöõa, heát thaûy Boà-taùt laø khoâng theå nghó baøn, phaùp cuûa chö Phaät neâu baøy roõ khieán hoäi nhaäp vaøo Trí tueä ñòa”. Trong Tu-ña-la naøy noùi: Nöông vaøo choã caên baûn ñeå hoäi nhaäp, coù chín loaïi nhaäp: 1. Nhieáp nhaäp (Hoäi nhaäp thaâu nhieáp): Moïi caên thieän thaâu nhieáp vaøo Vaên tueä, nhö Kinh: Thaâu nhieáp taát caû caên thieän. 2. Tö nghò nhaäp (Hoäi nhaäp nghó baøn): Tö tueä laø trí phöông tieän ôû trong heát thaûy caùc ñaïo phaåm, nhö Kinh: Kheùo phaân bieät, löïa choïn heát thaûy phaùp Phaät. 3. Phaùp töôùng nhaäp (Hoäi nhaäp phaùp töôùng): Laø voâ löôïng caùc loaïi

nhaän bieát trong yù nghóa cuûa hai loaïi nhaäp treân, nhö Kinh: Bieát roäng caùc phaùp. 4. Giaùo hoùa nhaäp (Hoäi nhaäp giaùo hoùa): Laø theo söï nghó baøn veà

danh töï ñaày ñuû maø kheùo giaûng noùi phaùp, nhö Kinh: Kheùo quyeát ñònh giaûng noùi caùc phaùp. 5. Chöùng nhaäp (Hoäi nhaäp chöùng ñaéc): Laø ôû trong taát caû phaùp bình ñaúng, luùc trí ñaït Kieán ñaïo kheùo laøm thanh tònh, nhö Kinh: Trí khoâng phaân bieät ñöôïc thanh tònh khoâng xen taïp. Boà-taùt giaùo hoùa chuùng sinh töùc laø töï thaønh töïu phaùp Phaät, cho neân lôïi tha cuõng goïi laø töï lôïi. 6. Baát phoùng daät nhaäp (Hoäi nhaäp khoâng buoâng lung): Laø ôû trong khi ñaït Tu ñaïo, xa lìa taát caû phieàn naõo chöôùng, nhö Kinh: Heát thaûy phaùp cuûa ma khoâng heà bò caáu nhieãm. 7. Ñòa ñòa chuyeån nhaäp (hoäi nhaäp chuyeån theo töøng ñòa): Laø trong ñaïo phaåm xuaát theá gian, caùc caên thieän nhö khoâng tham ... ñeàu thanh tònh, nhö Kinh: Caên thieän cuûa phaùp xuaát theá gian ñeàu thanh tònh. Laïi coù caên thieän coù theå laøm nhaân cho ñaïo phaåm xuaát theá gian. 8. Boà-taùt taän nhaäp (Hoäi nhaäp taän cuøng cuûa Boà-taùt): Laø ôû trong Ñòa thöù möôøi, hoäi nhaäp nôi trí bí maät cuûa taát caû Nhö Lai, nhö Kinh: Ñaït ñöôïc caûnh giôùi cuûa trí khoâng theå nghó baøn. 9. Phaät taän nhaäp (Hoäi nhaäp taän cuøng cuûa Phaät): Laø trí hoäi nhaäp nôi Nhaát thieát trí, nhö Kinh: Cho ñeán ñaït ñöôïc caûnh giôí cuûa trí nôi baäc Nhaát thieát trí. Nhöõng nhaäp neâu treân ñaây laø söï ñoái chieáu veà nghóa sai bieät nôi trí, laàn löôït chuyeån leân toát hôn, chöù khoâng phaûi laø nhaäp caên baûn. Heát thaûy choã neâu trong möôøi caâu treân, ñeàu coù saùu loaïi töôùng moân sai bieät. Ñaây goïi laø giaûi thích, neân bieát laø nhaèm döùt tröø söï vieäc. Vieäc ñoù laø aám, giôùi, nhaäp. Saùu loaïi töôùng laø: Toång töôùng, Bieät töôùng, Ñoàng töôùng, Dò töôùng, Thaønh töôùng, Hoaïi töôùng. Toång töôùng laø nhaäp caên baûn. Bieät töôùng laø chín loaïi nhaäp kia. Bieät töôùng nöông döïa vaøo caên baûn (nhaäp caên baûn) laøm vieân maõn phaàn caên baûn kia (thaønh töôùng). Töôùng ñoàng (ñoàng töôùng) laø nhaäp. Töôùng khaùc (dò töôùng) laø töôùng theâm leân. Töôùng thaønh (thaønh töôùng) laø noùi toùm löôïc. Töôùng hoaïi dieät (hoaïi töôùng) laø noùi roäng. Nhö chuyeän thaønh hoaïi trong theá giôùi phaàn, coøn laïi trong taát caû möôøi caâu thì theo nghóa, loaïi maø hieåu. Caâu thöù hai möôi goïi laø ñaït ñöôïc troïn veïn nôi möôøi ñòa cuûa Boà-taùt. Ñaàu-cuoái caên baûn naøy, trong ñoù ñaàu laø tin töôûng muoán gaàn guõi. Cuoái

coù nghóa laø nhôù nghó giöõ laáy caùc ñòa. Laïi coù A-haøm vaø chöùng ñaéc. Nhö vaäy, theo thöù töï nöông vaøo töôùng ban ñaàu, cho neân bieát ñoù laø nöông vaøo ñaàu-cuoái caên baûn. Coù möôøi loaïi ñaàu-cuoái (thuûy chung): 1. Thuûy chung thaâu nhieáp: Laø trí cuûa Tö tueä theo nghóa ñaõ nghe maø thoï trì, giaûng noùi. Nhö Kinh: Nhö thaät giaûng noùi veà phöông tieän khaùc nhau nôi möôøi ñòa cuûa Boà-taùt. 2. Thuûy chung veà duïc (mong muoán): Laø khieán chöùng ñaéc heát thaûy phaùp Phaät. Nhö Kinh: Nhôù nghó tuøy thuaän nôi taát caû phaùp Phaät. 3. Thuûy chung veà haønh: Laø trong khi quaùn chieáu töøng phaàn veà ñaïo phaåm voâ laäu, bieát phaân bieät tu taäp cuøng giaùc ngoä. Nhö Kinh: Quaùn chieáu thaáu suoát, phaân bieät phaùp voâ laäu. 4. Thuûy chung veà chöùng ñaéc: Laø phöông tieän cuûa trí voâ ngaõ thaáy phaùp trong khi kieán ñaïo. Nhö Kinh: Kheùo löïa choïn phöông tieän saùng toû cuûa ñaïi trí tueä quang minh, trong ñoù kheùo löïa choïn laø toái

thaéng nôi söï löïa choïn. Toái thaéng laø trí nhaän bieát phaùp voâ ngaõ. Ñaïi trí tueä laø vöôït khoûi Tieåu thöøa. Quang minh (saùng toû) laø ñoái trò vôùi voâ minh. Trong vieäc naøy, nôi thôøi gian khaùc ñeàu kheùo nhaän bieát. 5. Thuûy chung veà tu ñaïo: Laø trí löïc cuûa trí xuaát theá gian hoäi nhaäp nôi nghóa cuûa phaùp. Nhö Kinh: Khieán nhaäp vaøo cöûa trí aáy moät caùch ñaày ñuû. ÔÛ ñaây Boà-taùt ñoái vôùi Boà-ñeà coù naêm loaïi chöôùng: 1. Chöôùng ngaïi do khoâng theå phaù tröø taø luaän: Mình cho laø chaùnh nghóa, nhöng ngöôøi khaùc noùi laø coù theå huûy hoaïi. Laïi nöõa nhö quyeán thuoäc ly taùn. 2. Chöôùng ngaïi vì khoâng theå traû lôøi noåi caùc vaán naïn: Nhöõng gì ngöôøi khaùc hoûi thì môø mòt khoâng giaûi ñaùp noåi. Neáu coù noùi ñieàu gì thì ngöôøi ta cuõng khoâng tin nhaän. 3. Chöôùng ngaïi vì tham vöôùng Tieåu thöøa: Chính mình khoâng ñuû khaû naêng ñaït ñöôïc ñaïi Boà-ñeà, maø coøn töø boû vieäc laøm ích lôïi cho chuùng sinh. 4. Chöôùng ngaïi do bieáng treã nôi vieäc giaùo hoùa chuùng sinh: Trong ñoù ñaõ boû haïnh lôïi tha, khoâng trôï giuùp ñieàu thieän cho keû khaùc, laïi khieán cho caên thieän cuûa mình khoâng phaùt trieån. 5. Chöôùng ngaïi vì khoâng coù trí phöông tieän: Khoâng theå kheùo giaùo hoùa chuùng sinh, cho neân haïnh Boà-ñeà cuûa mình khoâng ñöôïc ñaày ñuû. Ñeå ñoái trò naêm chöôùng ngaïi naøy, coù naêm loaïi thuûy chung : 1. Thuûy chung coù khaû naêng phaù tröø chöôùng ngaïi cuûa taø luaän. Tuøy theo nhöõng vöôùng maéc cuûa hoï maø laøm saùng toû yù nghóa chính ñaùng cuûa

mình. Khoâng lo sôï khi ñoái trò nôi taø chaáp, coù bieän taøi taùnh khoâng toái taêm. Nhö Kinh: Tuøy nôi choán an truù maø noùi chaùnh phaùp, khoâng lo sôï, bieän taøi saùng toû. 2. Thuûy chung coù khaû naêng traû lôøi nhöõng vaán naïn: Do chöùng ñöôïc ñaïi trí ñòa voâ ngaïi. Nhö Kinh: Ñaït ñöôïc ñaïi trí ñòa voâ ngaïi. 3. Thuûy chung ñoái trò söï tham chaáp Tieåu thöøa: Do khoâng laõng queân nguyeän ñaïi Boà-ñeà, nieäm ñaïi Boà-ñeà. Nhö Kinh: Luoân nghó nhôù, khoâng queân maát taâm Boà-ñeà. 4. Thuûy chung ñoái trò söï bieáng treã nôi vieäc giaùo hoùa chuùng sinh: Do khoâng heà moûi meät khi laøm lôïi ích cho chuùng sinh. Nhö Kinh: Giaùo hoùa thaønh töïu cho heát thaûy chuùng sinh giôùi. 5. Thuûy chung ñoái trò choã khoâng coù trí phöông tieän: Do phaân bieät thoâng suoát ñöôïc lónh vöïc naêm minh. Nhö Kinh: Thoâng suoát, phaân bieät heát thaûy caùc lónh vöïc cuûa phaùp. Ñaõ noùi taïi sao phaûi gia hoä? Laïi noùi gia hoä nhö vaäy naøo? Nghóa laø gia hoä nôi thaân khaåu yù. Theá naøo laø gia hoä nôi mieäng (khaåu)? Kinh: “Laïi nöõa, thieän nam! OÂng haõy bieän luaän ñeå giaûng noùi veà caùch söû duïng phöông tieän khaùc nhau cuûa phaùp moân naøy. Nhôø vaøo thaàn löïc cuûa chö Phaät, trí saùng cuûa Nhö lai gia hoä, cho neân caên thieän cuûa mình thanh tònh thì phaùp giôùi thanh tònh, laøm lôïi ích cho moïi coõi chuùng sinh. Coù Phaùp thaân, Trí thaân, chaùnh thoï heát thaûy quaû vò Phaät, ñaït ñöôïc thaân heát söùc cao lôùn hôn heát trong taát caû theá gian, vöôït qua heát thaûy ñaïo theá gian, ñaïo thanh tònh laø phaùp xuaát theá gian, coù ñöôïc ñaày ñuû trí cuûa baäc Nhaát thieát trí”. Luaän: Trong möôøi caâu naøy, bieän taøi theo choã ñaït ñöôïc nghóa cuûa phaùp, luoân nhôù nghó giöõ gìn khoâng queân maø noùi. Caùc phaùp moân laø phaùp cuûa möôøi ñòa. Sai khaùc laø moïi thöù danh-töôùng.

Phaùp naøy laø thaønh töïu kheùo leùo, cho neân goïi laø phöông tieän. Nöông vaøo bieän taøi caên baûn coù hai loaïi bieän taøi: 1. Bieän taøi do söùc cuûa ngöôøi khaùc. 2. Bieän taøi do chính khaû naêng cuûa mình. Bieän taøi do söùc cuûa ngöôøi khaùc laø nhôø vaøo thaàn löïc cuûa Phaät. Theá naøo laø nöông nhôø vaøo thaàn löïc cuûa Phaät? Laø trí löïc cuûa Nhö lai gia hoä moät caùch roõ raøng. Nhö Kinh: Vaâng theo thaàn löïc cuûa chö Phaät, ñöôïc trí saùng cuûa Nhö lai gia hoä. Bieän taøi do chính khaû naêng cuûa mình coù boán loaïi: 1. Bieän taøi laøm thanh tònh phaùp thieän. Nhö Kinh: Do caên thieän cuûa

chính mình thanh tònh. 2. Bieän taøi laøm thanh tònh phaùp voâ taùc. Nhö Kinh: Phaùp giôùi thanh tònh. 3. Bieän taøi laøm thanh tònh vieäc giaùo hoùa chuùng sinh. Nhö kinh neâu: Laøm lôïi ích cho moïi coõi chuùng sinh. 4. Bieän taøi laøm thanh tònh töï thaân: Nôi thaân thanh tònh aáy hieän baøy ba loaïi taän cuøng: Moät laø taän cuøng cuûa Boà-taùt coù hai loaïi lôïi ích. Hai laø söï taän cuøng khoâng ñoàng vôùi haøng Thanh vaên, Bích-chi-Phaät. Ba laø taän cuøng cuûa Phaät. Taän cuøng cuûa Boà-taùt töùc laø Phaùp thaân rôøi khoûi taâm-yù-thöùc, chæ nöông töïa vaøo trí. Nhö Kinh: Phaùp thaân, Trí thaân. Hai loaïi lôïi ích: Moät laø lôïi ích cuûa quaû baùo hieän taïi, nhaän laáy quaû vò Phaät. Hai laø lôïi ích cuûa quaû baùo veà sau. Sinh veà nôi trí cuûa Ma-heâ- thuû-la. Nhö Kinh: Chaùnh thoï heát thaûy quaû vò Phaät, ñaït ñöôïc thaân to cao baäc nhaát trong theá gian theá gian. Söï taän cuøng khoâng ñoàng vôùi haøng Nhò thöøa laø luùc ñoä naêm ñöôøng, laø laøm thanh tònh neûo Nieát-baøn. Nhö Kinh: Vì vöôït qua heát thaûy neûo theá gian, cho neân con ñöôøng cuûa phaùp xuaát taát caû laø thanh tònh. Söï taän cuøng cuûa Phaät laø nhaäp vaøo trí Nhaát thieát trí vieân maõn. Nhö Kinh: Ñaït ñöôïc ñaày ñuû trí cuûa baäc Nhaát thieát trí. Bieän taøi töø löïc cuûa chính mình laø ñoái chieáu chuyeån theo neûo caøng cao hôn, thuø thaéng hôn. Ñaõ noùi xong vieäc gia hoä cho mieäng. Theá naøo laø gia hoä cho yù? Kinh: “Baáy giôø chö Phaät ban cho Boà-taùt Kim Cang Taïng thaân chaân thaät khoâng coøn sôï haõi. Ban cho bieän taøi giaûng noùi phaùp khoâng bò chöôùng ngaïi. Ban cho söï hoäi nhaäp kheùo laøm thanh tònh moïi sai bieät cuûa trí. Ban cho söï gia hoä kheùo nhôù nghó khoâng queân maát. Ban cho phöông tieän kheùo quyeát ñònh veà yù thöùc. Ban cho Nhaát thieát trí bao truøm khaép moïi nôi choán. Ban cho dieäu löïc khoâng huûy hoaïi cuûa chö Phaät. Ban cho söï khoâng lo sôï, khoâng khieáp nhöôïc cuûa Nhö Lai. Ban cho chaùnh kieán phaân bieät phaùp, khoâng bò trôû ngaïi nôi trí cuûa baäc Nhaát thieát trí. Ban cho söï kheùo phaân bieät veà thaân khaåu yù phaùt khôûi trang nghieâm cuûa heát thaûy Nhö Lai”. Luaän: Möôøi caâu noùi veà söï gia hoä cho yù naøy, thì thaân khoâng sôï haõi coù hai loaïi:

Moät laø ban cho thaân oai ñöùc toái thaéng khoâng ai hôn, nhö vua ôû giöõa ñaùm ñoâng cö xöû töï taïi, khoâng heà sôï haõi. Hai laø ban cho thaân bieän taøi khoâng sôï haõi. Saéc thaân tröôùc hôn saéc thaân sau cho neân goïi laø Thaân vöôït hôn. Goïi laø thaân aáy coù chín loaïi: Moät laø bieän taøi khoâng vöôùng maéc: Laø thuyeát phaùp

khoâng bò ñöùt ñoaïn, khoâng vaáp vaùp. Nhö Kinh: Ban cho bieän taøi öa thuyeát giaûng khoâng chöôùng ngaïi. Hai laø bieän taøi gaéng nhaän: Laø kheùo laøm thanh tònh trí kham nhaän, coù boán loaïi laø Duyeân-Phaùp-Taïo taùc vaø Thaønh töïu. Gioûi nhaän bieát, bieát töôùng thaønh hay khoâng thaønh cuûa nghóa aáy. Nhö Kinh: Ban cho söï kheùo hoäi nhaäp vaøo choã khaùc nhau cuûa trí thanh tònh. Ba laø bieän taøi buoâng môû: Laø thuyeát giaûng khoâng theo thöù töï ngoân töø khoâng ñöùt ñoaïn, nôi nôi ñeàu hôïp yù khoâng queân maát danh nghóa. Nhö Kinh: Ban cho khaû naêng gioûi nhôù nghó, gia hoä khieán khoâng queân maát. Söï gia hoä khoâng queân naøy laø gia hoä veà yù löïc. Boán laø bieän taøi coù theå neâu baøy: Laø tuøy choã cho neân hoùa ñoä, duøng nhieàu loaïi thí duï ñeå coù theå ñoaïn tröø nghi ngôø. Nhö Kinh: Ban cho phöông tieän ñeå kheùo quyeát ñònh veà yù. Naêm laø bieän taøi khoâng laãn loän: Laø ba loaïi ñoàng töôùng, maø trí thöôøng hieän dieän. Nhö Kinh: Ban cho Nhaát thieát trí bao truøm khaép moïi nôi choán. Saùu laø bieän taøi giaùo hoùa xuaát ly: Laø ñaït ñöôïc möôøi löïc khoâng hö hoaïi cuûa Phaät ñoái vôùi keû ñaùng hoùa ñoä thì giuùp hoï döùt tröø phieàn naõo. Nhö Kinh: Ban cho dieäu löïc khoâng hö hoaïi cuûa chö Phaät. Baûy laø bieän taøi khoâng sôï haõi: Laø ñaït ñöôïc quyeát ñònh khoâng sôï haõi cuûa Phaät ñoái vôùi ngoân thuyeát cuûa keû khaùc khoâng heà khieáp nhöôïc. Nhö Kinh: Ban cho söï khoâng sôï haõi, khoâng khieáp nhöôïc cuûa Nhö Lai. Taùm laø bieän taøi voâ löôïng: Ñoái vôùi Nhaát thieát trí, tuøy thuaän ñeå giaûng noùi caùc phaùp nôi Tu-ña-la nhö saùu loaïi chaùnh kieán ... Nhö Kinh: Ban cho chaùnh kieán ñeå phaân bieät phaùp khoâng chöôùng ngaïi nôi trí cuûa baäc Nhaát thieát trí. Chín laø bieän taøi ñoàng hoùa: Laø ñaït ñöôïc thaân voâ uùy cuûa taát caû chö Phaät, cuøng vôùi ba loaïi giaùo hoùa tuøy choã ñaùng hoùa ñoä maø hieån baøy ba nghieäp thuø thaéng ñeå thaàn hoùa. Nhö Kinh: Ban cho söï phaùt khôûi trang nghieâm cuûa thaân khaåu yù ñeå kheùo phaân bieät cuûa heát thaûy Nhö Lai. Laïi nöõa, chö Phaät coù dieäu löïc, coù töø bi, vì sao duøng möôøi loaïi thaân khoâng sôï haõi, chæ gia hoä cho Boà-taùt Kim Cang Taïng maø khoâng gia hoä

cho vò khaùc? Kinh: “Taïi sao? Do ñaït ñöôïc phaùp Tam-muoäi Ñaïi thöøa quang minh cuûa Boà-taùt, cuõng laø daáy khôûi baûn nguyeän cuûa Boà-taùt, do kheùo laøm thanh tònh taâm saâu xa, kheùo laøm thanh tònh trí vieân maõn, kheùo tích taäp phaùp trôï ñaïo, do kheùo tu haønh baûn nghieäp, do nhôù nghó, giöõ gìn voâ löôïng phaùp, do tin hieåu phaùp thanh tònh quang minh, do kheùo ñaït ñöôïc Ñaø-la-ni moân baát hoaïi, do phaùp giôùi aán chöùng, phaùp thieän vaø trí tueä”. Luaän: Vì Boà-taùt naøy ñöôïc phaùp Tam-muoäi Ñaïi thöøa quang minh, coøn nhöõng vò khaùc thì khoâng ñaït ñöôïc. Ñöôïc phaùp Tam-muoäi coù hai loaïi: 1. Baûn nguyeän ñöôïc thaønh töïu ngay ñaây, nhö Kinh: Cuõng laø daáy khôûi baûn nguyeän cuûa Boà-taùt. 2. Thaân Tam-muoäi goàm thaâu moïi coâng ñöùc. Thaân Tam-muoäi goàm thaâu moïi coâng ñöùc naøy coù taùm loaïi , nöông vaøo töï lôïi, lôïi tha: Moät laø Nhaân thanh tònh: Taâm saâu xa höôùng ñeán Boà-taùt ñòa cho neân heát söùc thanh tònh. Nhö Kinh: Kheùo laøm thanh tònh taâm saâu xa. Taâm saâu xa laø tin töôûng, vui thích. Laïi laø caên baûn cuûa moïi phaùp thieän. Hai laø Trí thanh tònh: Laø höôùng ñeán

choã taän cuøng cuûa Boà-taùt ñòa vôùi trí quaùn chaân nhö cuûa baäc tu ñaïo. Nhö Kinh: Kheùo laøm thanh tònh trí vieân maõn. Quaùn chaân nhö naøy laø noäi trí vieân maõn, soi saùng khaép phaùp giôùi cuõng nhö aùnh saùng cuûa vaàng maët trôøi chieáu toûa cuøng khaép. Ba laø Thaân chuyeån thanh tònh: Laø ñôøi ñôøi chuyeån hôn, kheùo haønh trì cho neân thaønh töïu vieân maõn. Nhö Kinh: Kheùo gom goùp phaùp trôï ñaïo. Boán laø Taâm ñieàu phuïc thanh tònh: Laø kheùo ñoaïn tröø taäp khí phieàn naõo. Nhö Kinh: Kheùo tu haønh theo baûn nghieäp. Naêm laø Laõnh hoäi thaâu nhieáp thanh tònh: Laø coù theå gaùnh vaùc, thoï nhaän, giöõ gìn heát thaûy phaùp bí maät do Nhö Lai giaûng noùi. Nhö Kinh: Nhôù giöõ laáy voâ löôïng phaùp. Saùu laø Thaàn thoâng thanh tònh: Laø ñaït ñöôïc thaàn thoâng thuø thaéng töï taïi. Nhö Kinh: Tin hieåu phaùp quang minh thanh tònh, ñem tín löïc quyeát ñònh ñeå giöõ laáy thaàn thoâng. Baûy laø Bieän taøi thanh tònh: Laø kheùo nhaän bieát veà moân Ñaø-la-ni khoâng traùi nhau. Nhö Kinh: Kheùo ñaït ñöôïc moân Ñaø-la-ni baát hoaïi. Trong naøy, chöõ nôi chöông ñaàu hieän coù laø moân Ñaø-la-ni. Moãi moãi töï moân thaâu nhieáp voâ löôïng danh cuù-töï thaân. Khoâng hö hoaïi laø tröôùc sau khoâng traùi nhau. Taùm laø Lìa kieâu maïn thanh tònh: Laø trí chaân thaät daïy baûo truyeàn

trao khoâng coù gì khaùc nhau. Nhö Kinh: Phaùp giôùi ñaõ aán chöùng veà phaùp thieän vaø trí tueä. ÔÛ ñaây, thaân Tam-muoäi goàm thaâu coâng ñöùc coù boán loaïi, döïa vaøo nhaân töï lôïi: Kheùo laøm thanh tònh thaâm taâm. Kheùo laøm thanh tònh trí vieân maõn. Kheùo gom goùp caùc phaùp trôï ñaïo. Kheùo tu trì theo baûn nghieäp. Boán caâu trong phaàn Tu-ña-la naøy, theo thöù töï neâu baøy laø: Nhaân tinh tieán, nhaân khoâng queân maát, nhaân uy löïc vaø nhaân khoâng bò caáu nhieãm. Laïi nöõa, döïa vaøo nhaân lôïi tha cuõng coù boán loaïi: Nhôù giöõ voâ löôïng phaùp laø nhaân ñoaïn tröø nghi hoaëc. Tin hieåu phaùp quang minh thanh tònh laø nhaân cuûa söï toân kính. Duøng söùc thaàn thoâng thò hieän choã chaúng theå nghó baøn, khieán nhöõng ai troâng thaáy ñeàu phaùt sinh söï quyeát ñònh tin töôûng, hoäi nhaäp kheùo ñaït ñöôïc moân Ñaø-la-ni baát hoaïi laø nhaân ñeå chuyeån dieäu lyù cuûa phaùp. Khi chaùnh phaùp hoaïi dieät, nhôø vaøo söï toân troïng phaùp coøn laïi cho neân vaãn ñoïc tuïng, giöõ gìn phaùp giôùi aán chöùng veà phaùp thieän, trí tueä laø nhaân cuûa söï giaùo hoùa truyeàn trao phaùp xuaát ly. Giaùo hoùa nhö vaäy, chính mình ñöôïc lôïi, khoâng queân maát. Ñaõ noùi xong söï gia hoä veà yù. Theá naøo laø gia hoä veà thaân? Laø xoa nôi ñænh ñaàu taïo söï hieåu bieát. Kinh: “Baáy giôø, möôøi phöông chö Phaät khoâng rôøi boån xöù, ñeàu duøng söùc thaàn thoâng, ñöa tay beân phaûi sôø vaøo ñænh ñaàu cuûa Ñaïi Boà-taùt Kim Cang Taïng”. Luaän: Khoâng ra khoûi baûn xöù maø xoa ñaàu ôû ñaây, laø thò hieän roõ thaàn löïc thuø thaéng. Neáu tôùi nôi naøy maø xoa ñaàu thì khoâng phaûi laø ñieàu kyø laï. Nhö vaäy, thaàn thoâng nhö yù naøy khoâng phaûi nhö caùc thöù thaàn thoâng khaùc. Ñaõ noùi xong phaàn Gia hoä. Theá naøo laø phaàn Phaùt khôûi? Kinh: “Sau khi chö Phaät xoa ñaàu Boà-taùt Kim Cang Taïng roài, baáy giôø Boà-taùt Kim Cang Taïng lieàn töø Tam-muoäi ñöùng leân”. Luaän: Lieàn töø Tam-muoäi ñöùng leân nghóa laø do haønh Tam-muoäi

ñaõ xong, laïi ñöôïc löïc thuø thaéng, khi giaûng noùi, laïi ñaït ñeán ñònh khoâng coøn noùi naêng. Ñaõ noùi xong phaàn Phaùt khôûi. Theá naøo laø phaàn caên baûn? Kinh: “Sau khi ñöùng leân ra khoûi Tam-muoäi, lieàn noùi vôùi caùc Boà- taùt: Naøy caùc Phaät töû! Theä nguyeän cuûa caùc Boà-taùt aáy laø kheùo quyeát ñònh, khoâng xen taïp, khoâng theå thaáy, roäng lôùn nhö phaùp giôùi, roát raùo nhö hö khoâng, che chôû cho heát thaûy caûnh giôùi chuùng sinh suoát taän ñôøi vò lai.

Naøy caùc Phaät töû! Caùc Boà-taùt aáy môùi coù theå böôùc vaøo trí ñòa cuûa chö Phaät quaù khöù, môùi coù theå böôùc vaøo trí ñòa cuûa chö Phaät vò lai, môùi coù theå böôùc vaøo trí ñòa cuûa chö Phaät hieän taïi. Naøy caùc Phaät töû! Möôøi ñòa cuûa Boà-taùt naøy laø chö Phaät trong quaù khöù-vò lai vaø hieän taïi ñaõ giaûng noùi, ñang giaûng noùi, seõ giaûng noùi. Ta nhaân nôi söï vieäc aáy maø giaûng noùi nhö vaäy. Nhöõng gì laø möôøi ñòa? Ñòa Hoan hyû. Ñòa Ly caáu. Ñòa Minh. Ñòa Dieäm. Ñòa Nan thaéng. Ñòa Hieän tieàn. Ñòa Vieãn haønh. Ñòa Baát ñoäng. Ñòa Thieän tueä. Ñòa Phaùp vaân. Naøy caùc Phaät töû! Möôøi ñòa cuûa Boà-taùt naøy, chö Phaät thôøi quaù khöù- vò lai-hieän taïi ñaõ giaûng noùi, ñang giaûng noùi, seõ giaûng noùi. Naøy caùc Phaät töû! Ta khoâng thaáy coù theá giôùi cuûa chö Phaät naøo vôùi caùc Ñaáng Nhö Lai ôû nôi ñoù, laïi khoâng khen ngôïi vieäc giaûng noùi möôøi ñòa cuûa Boà-taùt naøy. Vì sao? Vì ñaây laø phaùp thaéng dieäu taêng thöôïng cuûa Ñaïi Boà-taùt, cuõng laø phaùp moân quang minh cuûa Boà-taùt, nghóa laø phaân bieät söï vieäc cuûa möôøi ñòa. Naøy caùc Phaät töû! Söï vieäc naøy laø khoâng theå nghó baøn. Ñoù laø trí tueä cuûa caùc Boà-taùt nôi caùc ñòa”. Luaän: Taïi sao khoâng thænh caàu maø giaûng noùi? Vì neáu khoâng giaûng noùi thì ñaïi chuùng khoâng bieát laø giaûng noùi hay khoâng giaûng noùi. Laïi nöõa, khoâng bieát laø ñònh giaûng noùi phaùp gì. “Theä nguyeän kheùo quyeát ñònh” laø nhö phaàn ñòa thöù nhaát noùi veà vieäc phaùt taâm Boà-ñeà, töùc laø theä nguyeän trong phaàn caên baûn naøy, neân bieát! Kheùo quyeát ñònh laø trí chaân thaät thaâu nhieáp. Kheùo quyeát ñònh laø gioûi quyeát ñònh. Ngöôøi naøy ñaõ böôùc vaøo ñòa thöù nhaát, khoâng phaûi thuoäc veà Tín ñòa. Söï gioûi quyeát ñònh naøy coù saùu loaïi: 1. Gioûi quyeát ñònh quaùn töôùng: Laø quaùn chaân nhö vôùi töôùng moät vò. Nhö Kinh: Khoâng xen taïp. 2. Gioûi quyeát ñònh chaân thaät: Töùc khoâng phaûi laø caûnh giôùi cuûa taát caû theá gian hay xuaát theá gian. Nhö Kinh: Khoâng theå troâng thaáy. 3. Gioûi quyeát ñònh thuø thaéng: Laø ñaïi phaùp giôùi, laø caên baûn cuûa heát thaûy Phaät. Nhö Kinh: Roäng lôùn nhö phaùp giôùi. To lôùn, cao roäng hôn haún laø cuøng moät Theå nhöng vôùi teân goïi khaùc, laø nghóa cuûa phaùp töôùng. Laø phaùp nhö nhieân nôi heát thaûy phaùp. Laïi nöõa, quaùn veà ñaïi chaân nhö cuûa phaùp giôùi laø vöôït hôn trí cuûa haøng phaøm phu, nhò thöøa laø phaùp nhö nhieân cuûa phaùp tònh. Laïi nöõa, phöông tieän lôùn cuûa phaùp giôùi taäp hôïp caùc ñòa, nghóa laø noùi veà phaùp nhö nhieân cuûa phaùp Ñaïi thöøa. Theâm nöõa, laø phaùp nhö nhieân cuûa phaùp thieän nôi phaùp giôùi, cuûa phaùp ñaïi baïch nôi phaùp

giôùi. 4. Gioûi quyeát ñònh veà nhaân coù hai loaïi: Gioûi quyeát ñònh veà nhaân cuûa quaû aùi thaønh voâ thöôøng. Nhaân naøy nhö hö khoâng, nöông vaøo ñoù moïi saéc phaùt sinh, cho neân saéc khoâng cuøng taän. Nhö Kinh: Roát raùo nhö hö khoâng. Gioûi quyeát ñònh veà nhaân cuûa quaû thöôøng, ñaït ñöôïc ñaïo Nieát-baøn. Nhö Kinh: cuøng taän ñeán ñôøi vò lai. 5. Gioûi quyeát ñònh veà söï lôùn lao: Laø tuøy thuaän laøm vieäc lôïi ngöôøi. Nhö Kinh: Che chôû cöùu giuùp cho caûnh giôùi cuûa taát caû chuùng sinh. Keá ñeán laø gioûi quyeát ñònh nhö tröôùc, vì nguyeän naøy khoâng moät möïc chaáp vaøo Nieát-baøn hay theá gian. 6. Gioûi quyeát ñònh khoâng khieáp nhöôïc: Laø hoäi nhaäp nôi trí ñòa cuûa heát thaûy chö Phaät, khoâng khieáp nhöôïc. Nhö Kinh: Naøy Phaät töû! Caùc vò Boà-taùt aáy chính laø vaøo ñeán trí ñòa cuûa chö Phaät hieän taïi. Laïi nöõa, möôøi ñòa naøy ñaõ sinh khôûi, thaønh töïu, giöõ vöõng trí Phaät. Nhö Kinh: Naøy chö Phaät töû! Möôøi ñòa cuûa Boà-taùt naøy laø chö Phaät quaù khöù-vò lai-hieän taïi ñaõ giaûng noùi, ñang giaûng noùi, seõ giaûng noùi. Gioûi quyeát ñònh ôû ñaây laø Toång töôùng, phaàn coøn laïi laø Bieät töôùng. Ñoàng töôùng laø gioûi quyeát ñònh. Dò töôùng laø Bieät töôùng. Thaønh töôùng laø noùi toùm löôïc. Hoaïi töôùng laø noùi roäng, nhö söï thaønh hoaïi cuûa theá giôùi. Taïi sao quyeát ñònh giaûng noùi veà möôøi ñòa cuûa Boà-taùt? Laø ñeå ñoái trò möôøi loaïi chöôùng ngaïi. Nhöõng gì laø möôøi loaïi chöôùng ngaïi? 1. Chöôùng ngaïi chaáp veà ngaõ töôùng cuûa haøng phaøm phu. 2. Chöôùng ngaïi cuûa thaân chuùng sinh theo haønh taø. 3. Chöôùng ngaïi do queân maát, u toái ñoái vôùi caùc phaùp vaên-tö-tu. 4. Chöôùng ngaïi do kieâu maïn ñoái vôùi vieäc laõnh hoäi phaùp. 5. Chöôùng ngaïi do ngaõ maïn ñoái vôùi thaân thanh tònh. 6. Chöôùng ngaïi do taäp khí cuûa phieàn naõo vi teá. 7. Chöôùng ngaïi do töôùng taäp khí tinh vi. 8. Chöôùng ngaïi do chaáp coù haønh ñoái vôùi voâ töôùng. 9. Chöôùng ngaïi do khoâng theå taïo lôïi ích cho chuùng sinh. 10. Chöôùng ngaïi do khoâng ñöôïc töï taïi trong caùc phaùp. Taïi sao nôi möôøi ñòa, phaàn ñaàu goïi laø Hoan hyû, cho ñeán ñòa thöù möôøi goïi laø Phaùp vaân? Do thaønh töïu haïnh töï lôïi-lôïi tha voâ thöôïng, phaàn ñaàu laø chöùng ñöôïc coõi Thaùnh, sinh nhieàu vui möøng, cho neân goïi laø ñòa Hoan hyû.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 1 485

Lìa boû moïi thöù caáu ueá cuûa phieàn naõo, phaïm giôùi coù theå daáy khôûi taâm sai laàm, giôùi phaùp thanh tònh ñaày ñuû cho neân goïi laø ñòa Ly caáu. Theo vaên-tö-tu, laøm cho phaùp saùng choùi hieån hieän cho neân goïi laø ñòa Minh. Löûa trí tueä khoâng queân thieâu ruïi moïi cuûi phieàn naõo cho neân goïi laø ñòa Dieäm. Ñaït ñöôïc trí xuaát theá gian vôùi phöông tieän thieän xaûo, coù theå hoùa ñoä keû khoù ñoä cho neân goïi laø ñòa Nan thaéng. Thöïc haønh Baùt nhaõ Ba-la-maät theo thôøi gian ñaïi trí tueä hieän tieàn cho neân goïi laø ñòa Hieän tieàn. Kheùo tu haïnh voâ töôùng, coâng duïng roát raùo, coù khaû naêng vöôït khoûi theá gian haøng Nhò thöøa vaø ñaïo xuaát theá gian cho neân goïi laø ñòa Vieãn haønh. Quaû baùo nôi haønh ñaõ thuaàn thuïc, voâ töôùng, khoâng giaùn ñoaïn, cho neân goïi laø ñòa Baát ñoäng. Dieäu löïc voâ ngaïi, giaûng noùi phaùp thaønh töïu haïnh lôïi tha cho neân goïi laø ñòa Thieän tueä. Ñaït ñöôïc ñaïi phaùp thaân ñaày ñuû töï taïi, cho neân goïi laø ñòa Phaùp vaân. Nhö vaäy laø nhaän laõnh quaû vò Phaùp vöông, nhö Thaùi töû ñöôïc

töi taïi ñoái vôùi caùc vöông töû. ÔÛ ñaây vaãn coøn moät chuùt chöôùng ngaïi ñoái vôùi trí, cho neân khoâng hoaøn toaøn töi taïi. Ñoái trò chöôùng ngaïi naøy cho neân noùi Phaät ñòa. Laïi nhö ôû trong thai taïng, möôøi ñòa cuûa Boà-taùt cuõng laïi nhö vaäy. Do caùc ñòa coù chöôùng ngaïi cho neân nhö luùc sinh con, luùc thaønh Phaät cuõng nhö vaäy, töùc laø ñaõ laøm xong heát moïi vieäc. Laïi nöõa, nhö khi sinh ra, caùc caên ñeàu nhaän bieát. Phaät cuõng nhö vaäy, ñoái vôùi taát caû caûnh giôùi, trí ñeàu thoâng toû. Taïng coù möôøi thôøi kyø: 1. Thôøi gian mang thaân Ñaø-la-baø. 2. Thôøi gian mang thaân AÙp-la-baø. 3. Thôøi gian mang thaân Thi-la-tha. 4. Thôøi gian thaân cöùng chaéc. 5. Thôøi gian hình voùc gioáng vôùi saéc thaân. 6. Thôøi gian tính gioáng vôùi thaân. 7. Thôøi gian thaân nghieäp ñoäng. 8. Thôøi gian thaân ñaày ñuû. Trong ñoù coù ba: Thôøi gian caùc caên ñaày ñuû. Thôøi gian töôùng nam nöõ khaùc nhau ñaày ñuû. Thôøi gian caùc töôùng daøi roäng ñaày ñuû.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 1 486

Vôùi möôøi chaëng thôøi gian nhö vaäy, caùc ñòa ñeàu gioáng nhau. “Naøy caùc Phaät töû! Ta khoâng thaáy coù theá giôùi cuûa chö Phaät vôùi caùc baäc Nhö Lai ôû ñoù, laïi khoâng khen ngôïi vieäc neâu giaûng möôøi ñòa cuûa Boà-taùt naøy”: Laøm saùng toû phaùp thuø thaéng aáy, laø nhaèm khieán cho ñaïi chuùng luùc aáy taêng theâm khaùt voïng chieâm ngöôõng. Theá giôùi cuûa Phaät laø ôû nôi ñoù ñaõ thaønh töïu Phaät ñaïo. Duï nhö ruoäng luùa. Ñeán ñoù laøm vieäc Phaät, cuõng goïi laø theá giôùi cuûa Phaät. Khen ngôïi vieäc thuyeát giaûng: ÔÛ ñaây coù hai loaïi laø 1. Thuyeát giaûng veà nghóa A-haøm. 2. Nghóa chöùng nhaäp. Ma-ha-taùt coù ba loaïi lôùn: 1. Nguyeän lôùn. 2. Haønh ñoäng lôùn. 3. Laøm lôïi ích cho chuùng sinh lôùn. Phaùp thaéng dieäu laø phaùp moân naøy thuø thaéng toät baäc trong caùc phaùp moân. Quang minh laø phaùp Ñaïi thöøa naøy chieáu saùng cho heát thaûy phaùp moân khaùc. Phaùp moân töùc laø phaùp. Phaân bieät söï vieäc cuûa möôøi ñòa laø hieån baøy, chæ roõ veà phaùp ñaõ ñöôïc nhaän bieát cuûa trí theá gian. Vieäc naøy laø khoâng theå nghó baøn. Ñoù laø trí tueä nôi caùc ñòa cuûa Ñaïi Boà-taùt: Töùc laø chæ roõ veà trí xuaát theá gian, ñaây khoâng phaûi laø söï phaân bieät cuûa theá gian veà trí ñòa coù theå thaønh laäp ñöôïc ñaïo thanh tònh cuûa Boà-taùt. Ñaõ noùi xong phaàn Caên baûn. Theá naøo laø phaàn Thænh caàu? Kinh: “Baáy giôø, Boà-taùt Kim Cang Taïng, sau khi giaûng noùi xong veà teân goïi nôi möôøi ñòa cuûa Boà-taùt, thì laëng yeân an truù, khoâng phaân bieät nöõa. Khi ñoù, heát thaûy chuùng Boà-taùt nghe noùi veà teân goïi nôi möôøi ñòa cuûa Boà-taùt roài, taát caû ñeàu khao khaùt muoán ñöôïc nghe giaûng noùi, giaûi thích theâm, cuøng suy nghó nhö vaäy: Do nhaân duyeân gì, Boà-taùt Kim Cang Taïng naøy giaûng noùi veà teân goïi nôi möôøi ñòa cuûa Boà-taùt roài thì laëng yeân an truù khoâng giaûi thích theâm? Luùc aáy, trong chuùng Ñaïi Boà-taùt coù Boà-taùt teân laø Giaûi Thoaùt Nguyeät, nhaän bieát taâm nieäm cuûa caùc Boà-taùt coù ñieàu nghi hoaëc, lieàn duøng keä hoûi Boà-taùt Kim Cang Taïng: Taïi sao ngöôøi tònh giaùc, Nieäm-trí-coâng ñöùc ñuû,

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 1 487

Noùi caùc ñòa thöôïng dieäu, Coù söùc khoâng giaûi thích? Quyeát ñònh heát thaûy ñaây, Boà-taùt teân tuoåi lôùn, Sao noùi teân caùc Ñòa, Nhöng khoâng giaûng roäng nghóa? Chuùng ñaây ñeàu thích nghe, Phaät töû trí khoâng sôï, Nghóa cuûa caùc Ñòa aáy, Xin phaân bieät neâu baøy. Chuùng ñaây ñeàu thanh tònh, Nghieâm tònh khoâng löôøi nhaùc, An truù trong vöõng beàn, Coâng ñöùc, trí ñaày ñuû. Noái nhau, ñöùng chieâm ngöôõng, Heát thaûy ñeàu cung kính, Nhö ong caàu maät ngon, Nhö khaùt nghó cam loà". Luaän: Taïi sao an truù trong im laëng? Laø muoán cho ñaïi chuùng khaùt ngöôõng thænh caàu giaûng noùi. Laïi laøm taêng theâm loøng toân kính phaùp cuûa Boà-taùt. Taïi sao Boà-taùt Giaûi Thoaùt Nguyeät thöa thænh tröôùc? Vì Boà-taùt laø thöôïng thuû trong ñaïi chuùng. Boà-taùt hoûi tröôùc ñeå ngaên chaän nhöõng caâu hoûi khaùc deã gaây caûnh roái loaïn. Vì sao duøng keä tuïng ñeå thænh? Laø do ít chöõ maø thaâu nhieáp nhieàu nghóa. Nhöõng lôøi khen ngôïi ña phaàn duøng theå keä tuïng. Naêm baøi keä vöøa noùi coù nhöõng yù nghóa gì? Chuùng laøm saùng toû, chæ roõ laø ngöôøi giaûng noùi vaø ngöôøi nghe khoâng coù caùc loãi laàm. Neáu coù loãi thì khoâng neân noùi. ÔÛ ñaây laø hieån baøy neâu roõ ngöôøi giaûng noùi hoaøn toaøn thanh tònh nhaän bieát, khoâng loãi gì. Laïi cuõng laøm saùng toû ngöôøi nghe ñeàu coù chung phaùp quyeát ñònh vaø öa thích nghe. Laïi nöõa, chæ roõ veà soá coøn laïi taâm ñeàu thanh tònh, cuõng hieån baøy ñaïi chuùng naøy ñeàu ñuû khaû naêng nghe phaùp, cho neân lôøi keä noùi: Noái nhau ñöùng chieâm ngöôõng. Theá naøo laø taùn thaùn söï thuyeát giaûng? Keä noùi: Taïi sao ngöôøi tònh giaùc, Nieäm-trí-coâng ñöùc ñuû, Noùi caùc ñòa thöôïng dieäu,

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 1 488

Coù söùc khoâng giaûi thích? Do ñaâu chæ khen söï tænh giaùc thanh tònh? Vì tænh giaùc thanh tònh laø noùi veà nhaân. Giaùc laø giaùc quaùn, laø lôøi noùi, vieäc laøm ñeàu thanh tònh, töùc laø noùi veà nhaân. Taïi sao khoâng noùi? Khen ngôïi söï giaùc quaùn thanh tònh coù hai loaïi: 1. Thaâu nhieáp ñeå ñoái trò. 2. Lìa heát caùc loãi laàm. Trong ñoù, nieäm-trí ñuû laø thaâu nhieáp ñeå ñoái trò. Söï ñoái trò coù hai loaïi: 1. Giaùc quaùn xen taïp. 2. Nhaân cuûa giaùc quaùn bò xen taïp do nhôù töôûng phaân bieät. Nieäm laø boán nieäm xöù, ñoái trò vôùi giaùc quaùn xen taïp. Trí laø trí chaân nhö voâ töôùng, ñoái trò vôùi nhaân giaùc quaùn xen taïp do nhöõng nhôù töôûng phaân bieät. Phaàn coøn laïi laø chæ roõ vieäc lìa moïi loãi laàm. Loãi laàm aáy coù ba loaïi. Neáu coù ba loãi aáy thì khoâng theå giaûng noùi. Nhöõng gì laø ba? 1. Keo kieät, ganh tò. 2. Löôøi bieáng giaûng noùi phaùp. 3. Khoâng öa thích giaûng noùi phaùp. Keo kieät laø taâm tieác laãn ñoái vôùi phaùp. Ganh tò laø gheùt ngöôøi khaùc coù trí tueä hôn mình. Coâng ñöùc ñaày ñuû laø ñuû caùc coâng ñöùc nhö khoâng saân haän... chæ roõ laø khoâng coù loãi laàm ñaàu. Noùi ñòa thöôïng dieäu laø chæ roõ cho bieát khoâng coù loãi thöù hai. Coù löïc laø baûo cho bieát khoâng coù loãi thöù ba. Hai loaïi nhö vaäy laø giaùc quaùn thanh tònh. Ñaõ noùi xong phaàn Khen ngôïi ngöôøi giaûng noùi. Tieáp theo laø phaàn Khen ngöôøi nghe. Keä neâu: Quyeát ñònh heát thaûy ñaây, Boà-taùt teân tuoåi lôùn, Sao noùi teân caùc Ñòa, Nhöng khoâng giaûng roäng nghóa? Quyeát ñònh laø thoâng tueä luoân thaáu toû. Quyeát ñònh coù ba loaïi: 1. Quyeát ñònh treân heát laø nguyeän ñaïi Boà-ñeà. 2. Quyeát ñònh danh

vaên laø kheùo kính troïng ngöôøi khaùc. 3. Quyeát ñònh thaâu nhaän laø ngöôøi giaûng noùi phaùp ñaõ kheùo nhaän bieát. Keä noùi: Boà-taùt coù teân tuoåi lôùn, noùi teân cuûa caùc ñòa. Thöù töï nhö vaäy cho neân bieát. Tuy coù quyeát ñònh, coù theå thoï nhaän laø phaùp khí, nhöng taâm

khoâng muoán nghe thì cuõng khoâng ñöôïc neâu giaûng. Keä noùi: Chuùng ñaây ñeàu thích nghe, Phaät töû, trí khoâng sôï, Nghóa cuûa caùc Ñòa aáy, Xin phaân bieät neâu baøy. Quyeát ñònh laø ôû ñaây coù quyeát ñònh veà A-haøm, khoâng phaûi laø quyeát ñònh chöùng ñaéc. Coù quyeát ñònh hieän tieàn vaø quyeát ñònh khoâng hieän tieàn. Quyeát ñònh nhö vaäy laø phaùp khí khoâng ñaày ñuû cho neân khoâng theå nghe nhaän. Chæ roõ ñaïi chuùng hieän coù ôû ñaây laø quyeát ñònh ñaày ñuû, cho neân coù theå nghe nhaän. Keä noùi: “Phaät töû trí khoâng sôï”. Trí coù hai loaïi: 1. Chöùng phaùp. 2. Hieän thoï. Nhö vaäy laø kheùo nhaän bieát veà phaùp khí ñaày ñuû cho neân môùi thænh caàu Kim Cang Taïng. Nghóa cuûa caùc ñòa nhö vaäy, cho neân nguyeän laø phaân bieät maø noùi. Ñaõ khen ngôïi veà chuùng ñoàng phaùp, quyeát ñònh öa thích nghe veà coâng ñöùc. Sau ñaây laø khen ngôïi chuùng khaùc. Keä noùi: Chuùng ñaây ñeàu thanh tònh, Nghieâm tònh khoâng löôøi nhaùc, An truù trong vöõng beàn, Coâng ñöùc, trí ñaày ñuû. Thanh tònh laø khoâng ñuïc-caáu. Ñuïc, caáu coù saùu loaïi. Lìa khoûi nhöõng loaïi ñuïc-caáu naøy cho neân goïi laø thanh tònh. Nhöõng gì laø saùu loaïi ? 1. Ñuïc caáu cuûa söï khoâng mong muoán. 2. Ñuïc caáu veà oai nghi. 3. Ñuïc caáu cuûa trieàn caùi (nhöõng thöù buoäc, che). 4. Ñuïc caáu vì töôûng nghó khaùc: Taâm ganh gheùt keû hôn, taâm phaù hoaïi. 5. Ñuïc caáu vì khoâng ñuû coâng ñöùc, töùc laø caên thieän nhoû keùm, cho neân ñoái vôùi lôøi noùi cuûa Boà-taùt, taâm khoâng öa an truù. 6. Ñuïc caáu vì ngu si, laø ngu toái. Ñoái trò vôùi saùu loaïi ñuïc, caáu naøy, coù saùu loaïi khoâng ñuïc caáu: 1. An truù nôi kieân coá: Laø tu haønh kieân coá theo phaùp ñaõ giaûng noùi. Nhö vaäy, thöù töï cuøng ñoái trò. Xa lìa bieáng nhaùc laø ñeå ñoái trò ñuïc caáu khoâng mong muoán. 2. Nghieâm laø ñeå ñoái trò ñuïc caáu veà oai nghi. 3. Thanh tònh laø ñeå ñoái trò vôùi ñuïc caáu cuûa trieàn-caùi (Nhöõng thöù buoäc troùi, ngaên che).

4. Kieân coá laø ñoái trò vôùi ñuïc caáu nghó töôûng khaùc laï.

5. Coâng ñöùc ñaày ñuû ñoái trò vôùi ñuïc caáu khoâng ñuû coâng ñöùc.

6. Trí ñaày ñuû laø ñoái trò vôùi ñuïc caáu do ngu si.

Saùu caâu aáy neâu baøy nôi hai keä kia, laøm roõ veà chuùng ñoàng sinh thanh tònh. Keä keá tieáp laø hieån baøy chuùng dò sinh thanh tònh. Moät keä sau laø chæ roõ veà hai chuùng thanh tònh. Keä noùi:

Noái nhau ñöùng chieâm ngöôõng,
Heát thaûy ñeàu cung kính,
Nhö ong huùt maät ngon,
Nhö khaùt nghó cam loà.

Noái nhau cuøng chieâm ngöôõng laø chæ baøy khoâng coù taâm taïp nhieãm.
Ñeàu cung kính laø chæ söï kính troïng phaùp, khoâng phaûi laø taâm ganh gheùt.
Nöûa keä sau laø duï veà söï kính phaùp caøng trôû cho neân saâu xa. Keä naøy, caâu: "Noái nhau cuøng chieâm ngöôõng" laø Toång töôùng. Heát thaûy cuøng cung kính laø Bieät töôùng.
Nhö vaäy, nhöõng keä coøn laïi, caâu ñaàu laø Toång töôùng, nhöõng caâu khaùc laø Bieät töôùng. Caùc töôùng Ñoàng-Dò-Thaønh-Hoaïi thì nhö treân ñaõ noùi.
Keä noùi:
Trí lôùn khoâng sôï haõi,
Kim Cang Taïng nghe roài,
Muoán ñaïi chuùng vui veû,
Töùc thì noùi keä tuïng.
Hieám coù khoù baäc nhaát,
Boà-taùt neâu haønh hoùa,
Tröôùc phaân bieät vieäc ñòa,
Caên baûn cuûa chö Phaät.
Lìa nieäm tinh khoù thaáy,
Phi taâm ñòa khoù ñaït,
Caûnh giôùi trí voâ laäu,
Neáu nghe thì mòt môø.
Giöõ taâm nhö kim cang,
Tin saâu trí tueä Phaät,
Taâm ñòa trí voâ ngaõ,
Vi teá trí nghe ñöôïc.
Nhö veõ vaøo hö khoâng,
Nhö töôùng gioù coõi khoâng,
Trí phaân bieät nhö vaäy,
Khoù thaáy Phaät voâ laäu.
SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 1 491

Ta nghó trí tueä Phaät, Khoù bieát nhaát trong ñôøi, Phaùp hy höõu, khoù tin, Vì vaäy Ta im laëng. Luaän: Nôi keä thöù nhaát, caâu: "Muoán ñaïi chuùng vui veû" laø caâu traû lôøi theo töôùng chung. Coù hai caùch ñaùp laïi: 1. Coù theå ñaùp laïi. 2. Ñaùp laïi khoâng khieáp nhöôïc, töùc laø keä noùi: "Trí lôùn khoâng sôï haõi". Lìa vieäc khoâng theå ñaùp laïi. Lìa vieäc ñaùp laïi khoâng chính ñaùng. Hai ñieàu naøy chöùng toû mình vaø ngöôøi khoâng ai coù loãi. Theá naøo laø töôùng ñaùp laïi chính ñaùng? Do phaùp naøy khoù giaûng noùi vaø khoù nghe. Theá naøo laø khoù giaûng noùi? Keä noùi: Hieám coù khoù baäc nhaát, Boà-taùt neâu haønh hoùa, Tröôùc phaân bieät vieäc ñòa, Caên baûn cuûa chö Phaät. Khoù laø khoù ñaït ñöôïc. Coù hai loaïi khoù: 1. Raát khoù. 2. Khoù vì chöa töøng coù. Keä noùi: Hieám coù cho neân khoù baäc nhaát. Hai ñieàu naøy chæ ra choã khoù giaûng noùi. Theá naøo laø khoù? Keä noùi: Boà-taùt

choã haønh trì chæ roõ tröôùc laø phaân bieät vieäc cuûa ñòa. Boà-taùt haønh trì laø trí xuaát theá gian. Chæ roõ laø chæ baøy, laøm saùng toû. Vieäc cuûa ñòa laø vieäc laøm cuûa Boà-taùt ôû caùc ñòa. Tröôùc heát laø phaân bieät, töùc laø noùi veà söï thuø thaéng. Boà-taùt laøm nhöõng gì? Keä noùi: Caên baûn cuûa chö Phaät. Phaät laø giaùc ngoä veà trí Phaät. Ñaõ noùi laø khoù noùi, laïi noùi lyù do cuûa caùi khoù. Nhöõng gì laø khoù? Laø nghóa truù cuûa vieäc Boà-taùt laøm thì khoâng theå giaûng noùi nhö vaäy. Nghóa truù laø gì? Keä noùi: Lìa nieäm tinh khoù thaáy, Phi taâm ñòa khoù ñaït, Caûnh giôùi trí voâ laäu, Neáu nghe thì mòt môø. Trong keä naøy, caâu khoù ñaït laø neâu chung, coøn nhöõng caâu khaùc laø neâu rieâng. Khoù ñaït laø khoù chöùng ñaéc. Coù boán loaïi khoù ñaït: 1. Do quaù vi teá cho neân khoù ñaït. 2. Khoù thaáy cho neân khoù ñaït. 3. Lìa nieäm cho neân khoù ñaït.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 1 492

4. Khoâng phaûi laø coõi taâm cho neân khoù ñaït. Do quaù vi teá cho neân khoù ñaït khoâng phaûi laø caûnh giôùi cuûa Vaên tueä. Nhöõng vieäc thoâ thieån thì khoâng caàn tö duy. Khoù thaáy cho neân khoù ñaït, khoâng phaûi laø caûnh giôùi cuûa Tö tueä. Lìa nieäm cho neân khoù ñaït, khoâng phaûi laø caûnh giôùi cuûa Tu tueä theá gian. Ñieàu naøy chæ roõ söï phaân bieät veà taâm, taâm soá phaùp trong ba coõi, khoâng phaûi laø caûnh giôùi cuûa trí tu ñaïo theá gian. Khoâng phaûi laø coõi taâm cho neân khoù ñaït ñöôïc, laø chæ roõ vieäc sinh khôûi ñieàu thieän nôi hieän baùo, khoâng phaûi laø caûnh giôùi cuûa trí tu ñaïo. Ñaây laø neâu baøy veà caûnh giôùi cuûa taâm, töùc laø coõi taâm. Caûnh giôùi cuûa caùi gì? Keä noùi: Caûnh giôùi cuûa trí. Theá naøo laø trí? Laø thaáy ñöôïc nghóa thaät. Taïi sao khoâng phaûi laø caûnh giôùi khaùc? Vì ñoù laø voâ laäu. Voâ laäu coù nghóa laø xuaát theá gian. Nghóa naøy khoâng ôû trong lónh vöïc cuûa trí theá gian, maø laø nghóa heát möïc thaâm dieäu cho neân khoâng theå hieåu, khoâng theå giaûng noùi. “Neáu nghe thì mòt môø”: Theá naøo laø mòt môø? Laø tuøy theo choã nghe roài chaáp giöõ ñieàu aáy. Ngöôøi nghe laø ñaõ nghe, chaúng phaûi laø khoâng nghe. Ñaõ bieän luaän xong phaàn khoù giaûng noùi, tieáp theo laø noùi veà nghóa khoù nghe (laõnh hoäi). Keä noùi: Giöõ taâm nhö kim cang Tin saâu trí tueä Phaät, Taâm ñòa trí voâ ngaõ, Trí vi teá nghe ñöôïc. “Nhö kim cang” laø cöùng chaéc nhö kim cang. Coù hai loaïi cöùng chaéc: 1. Cöùng chaéc cuûa söï quyeát ñònh tin töôûng. 2. Cöùng chaéc cuûa söï chöùng ñaéc. Ba caâu naøy neâu baøy söï cöùng chaéc laø toång. Phaàn coøn laïi laø bieät. Theá naøo laø tin saâu trí tueä Phaät? Vì chæ laø söï nhaän bieát cuûa Phaät, khoâng phaûi laø caûnh giôùi cuûa mình. Söï giaùc ngoä cuûa Phaät laø voâ bieân. Khi giaùo hoùa chuùng sinh, Phaät giaûng noùi nhieàu phaùp moân, nhieàu thöù ñeå tin. Taâm ñòa aáy laø gì? Theá naøo laø trí voâ ngaõ? Taâm ñòa laø tuøy theo taâm maø nhaän laáy quaû baùo trong ba coõi. Laïi nöõa, heát thaûy caûnh giôùi tuøy theo neûo haønh cuûa taâm cuõng goïi laø Taâm ñòa. Trí voâ ngaõ coù hai loaïi: Laø Ngaõ khoâng vaø Phaùp khoâng, laø nhaän bieát ñuùng nhö thaät.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 1 493

“Vi teá trí nghe ñöôïc” laø khoù nhaän bieát. Vi teá nhö vaäy, ôû tröôùc ñaõ noùi. Coù theå laáy ví duï ñeå laøm saùng toû nghóa vi teá. Keä noùi: Nhö veõ vaøo hö khoâng, Töôùng gioù thoåi coõi khoâng, Trí phaân bieät nhö theá, Khoù thaáy Phaät voâ laäu. Keä naøy neâu baøy vieäc veõ hình saéc vaøo hö khoâng, hö khoâng nhö böùc töôøng, trong ñoù khoâng truù cho neân khoâng theå thaáy. Nhö gioù thoåi qua hö khoâng thì hö khoâng nhö caây laù, trong aáy khoâng truù cho neân khoâng theå thaáy. Nhöng veà ñoäng taùc thì khoâng phaûi laø khoâng coù hai vieäc aáy trong hö khoâng. Söï vieäc xaûy ra trong hö khoâng nhö vaäy laø khoâng theå noùi veà nôi choán. Vieäc gioù thoåi, veõ hoa aáy nhö ñaõ noùi, do chuùng khoâng coù töï taùnh cho neân khoâng theå thaáy ñöôïc, vì chuùng khoâng truù vaøo ñaâu do söï dung naïp kia. Lôøi noùi naøy khoâng chöùa ôû ñaâu trong hö khoâng. Trí Phaät cuõng nhö vaäy. Neáu laáy lôøi noùi ñeå hieån baøy veà caûnh giôùi phaân bieät phaàn thuø thaéng, thì khoù thaáy. Veõ laø duï cho danh töï-cuù thaân. Vì sao? Vì döïa vaøo töôùng maø neâu baøy. Gioù laø duï cho aâm thanh. Neâu baøy (Noùi) laø duøng hai thöù aáy ñeå noùi. Nghe cuõng nhôø hai thöù aáy ñeå nghe. Neáu nhö vaäy thì coù theå giaûng noùi, coù theå nghe (laõnh hoäi). Nhö vaäy laø khoù thaáy. Ta nghó tôùi trí Phaät, Khoù bieát nhaát trong ñôøi, Phaùp hy höõu khoù tin, Vì vaäy Ta im laëng. Khoù bieát laø khoù chöùng ñaéc. Khoù tin laø khoù sinh taâm quyeát ñònh. Keä naøy chæ roõ laø coù chöùng ñaéc coù tin, coù theå giaûng noùi, coù theå nghe (laõnh hoäi), nhöng do theá gian khoù coù theå chöùng-tin, cho neân Ta khoâng noùi. Kinh: “Baáy giôø, sau khi nghe noùi nhö vaäy roài, Boà-taùt Giaûi Thoaùt Nguyeät môùi thænh Boà-taùt Kim Cang Taïng: Thöa Phaät töû! Caùc Boà-taùt naøy kheùo laøm thanh tònh chuùng hoäi, kheùo laøm thanh tònh thaâm taâm, kheùo laøm thanh tònh caùc nieäm, kheùo gom chöùa caùc haïnh, phaàn ñoâng ñeàu thaân caän chö Phaät, kheùo tích taäp caùc phaùp trôï ñaïo, ñaày ñuû voâ löôïng coâng ñöùc, lìa boû ngu si-nghi ngôø-hoái tieác, khoâng coøn caáu nhieãm, gioûi an truù nôi thaâm taâm, tin theo phaùp Phaät, khoâng theo giaùo phaùp naøo khaùc. Laønh thay Phaät töû! Xin dieãn noùi nghóa naøy. Phaùp saâu thaúm nhö vaäy, caùc Boà-taùt naøy ñeàu coù khaû naêng nhaän bieát, chöùng ñaéc”. Luaän: Taïi sao Thaùnh giaû Giaûi Thoaùt Nguyeät laïi khen ngôïi chuùng naøy? Nhö treân vöøa noùi: Theá gian tin, chöùng laø khoù ñaït ñöôïc, vì vaäy chæ roõ ñaïi chuùng naøy coù theå thoï nhaän, laõnh hoäi.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 1 494

Kheùo laøm thanh tònh taâm saâu xa (thaâm taâm) laø toång. Kheùo laøm thanh tònh thaâm taâm aáy coù hai loaïi: 1. A-haøm thanh tònh. 2. Chöùng ñaéc thanh tònh. - A-haøm thanh tònh coù naêm loaïi: 1. Mong muoán thanh tònh: Tuøy ôû choã nhôù nghó nôi A-haøm maø ñöôïc phöông tieän nieäm giaùc thanh tònh. Nhö Kinh: Kheùo laøm thanh tònh caùc nieäm. 2. Caàu ñaït thanh tònh: Laø coù theå tuøy thuaän nôi haønh cung kính cuûa thaân, mieäng. Nhö Kinh: Kheùo gom chöùa caùc haïnh. 3. Thoï trì thanh tònh: Laø hoïc roäng ghi nhôù vaâng giöõ khoâng laàm laãn, traûi qua voâ löôïng ñôøi. Nhö Kinh: Phaàn nhieàu ñeàu thaân caän chö Phaät. 4. Nôi sinh ñöôïc thanh tònh: Laø nguyeän ñöôc sinh leân caûnh giôùi ôû treân thuø thaéng, taâm nieäm toát hôn. Nhö Kinh: Kheùo tích taäp caùc phaùp trôï ñaïo. 5. Haønh thanh tònh:

Laø mong gioûi chöùng ñaéc phaùp, soáng quen vôùi thieåu duïc, ñaàu ñaø... thaønh töïu nhieàu coâng ñöùc. Nhö Kinh: Ñaày ñuû voâ löôïng coâng ñöùc. - Chöùng ñaéc thanh tònh coù boán loaïi: 1. Ñaéc thanh tònh: Laø trí hieän taïi kheùo quyeát ñònh. Nhö Kinh: Lìa ngu si-nghi ngôø-hoái tieác. 2. Baát haønh thanh tònh: Laø trong tu ñaïo, moïi thöù phieàn naõo khoâng hieän haønh. Nhö Kinh: Khoâng coù caáu nhieãm. 3. Khoâng nhaøm chaùn thanh tònh: Laø khoâng ham thích Tieåu thöøa, ñaït ñöôïc taâm hy voïng toái thaéng. Nhö Kinh: An truù nôi taâm saâu xa tin töôûng. Taâm saâu xa laø hy voïng, mong muoán. Tin laø quyeát ñònh. Laïi coøn nhôù nghó giöõ gìn moïi coâng ñöùc. 4. Khoâng theo giaùo phaùp khaùc thanh tònh: Laø höôùng ñeán taän cuøng nôi ñaïo phaùp, vôùi chaùnh haïnh cuûa mình. Nhö Kinh: Chæ ôû trong phaùp Phaät, khoâng theo giaùo phaùp khaùc. Kinh: “Baáy giôø, Boà-taùt Kim Cang Taïng noùi: Phaät töû: Tuy chuùng Boà-taùt naøy ñaõ kheùo laøm thanh tònh taâm tin saâu xa, kheùo laøm thanh tònh caùc nieäm, kheùo gom chöùa caùc haïnh, phaàn ñoâng ñeàu thaân caän vôùi chö Phaät, gioûi tích taäp caùc phaùp trôï ñaïo, ñaày ñuû voâ löôïng coâng ñöùc, lìa boû ngu si-nghi ngôø-hoái tieác, khoâng coù caáu nhieãm, gioûi an truù nôi taâm saâu xa tin töôûng, chæ ôû trong phaùp Phaät, khoâng theo giaùo phaùp khaùc. Ngoaøi ra, ai öa thích phaùp nhoû, khi nghe noùi ñeán söï vieäc heát söùc thaâm dieäu khoù nghó baøn naøy, phaàn nhieàu sinh ra nghi hoaëc, thì nhöõng keû aáy chòu moïi

baát lôïi laâu daøi, cuøng vôùi suy toån khoå naõo. Ta xoùt thöông nhöõng tröôøng hôïp ñoù cho neân im laëng”. Luaän: Thaùnh giaû Kim cang Taïng ñaõ laõnh hoäi nhöõng lôøi khen ngôïi veà chuùng coâng ñöùc thanh tònh do Boà-taùt Giaûi Thoaùt Nguyeät noùi, nhöng ôû trong choã thuyeát phaùp, neáu khoâng thaáy coù phaùp khí thì nghe chæ taêng theâm nghi hoaëc, cho neân khoâng noùi. Ñoái vôùi moät phaùp, coù hai loãi: Nghi coù nghóa laø do döï, traùi vôùi chaùnh haïnh. Hoaëc nghóa laø taâm meâ muoäi, coù theå huûy hoaïi phaùp thieän, xa rôøi phaùp thieän. Nhö vaäy, chæ roõ laø khoâng thoï nhaän nhaân thöïc haønh, maø thoï nhaän nhaân laøm thoái chuyeån. Kinh: “Khi ñoù, Boà-taùt Giaûi Thoaùt Nguyeät thænh Boà-taùt Kim Cang Taïng: Hay thay Phaät töû! Moät laàn nöõa xin thænh caàu vieäc naøy. Mong vaâng theo thaàn löïc cuûa Phaät kheùo phaân bieät veà phaùp khoâng theå nghó baøn naøy, ñaõ ñöôïc Phaät hoä nieäm, khieán cho moïi ngöôøi deã tin hieåu. Vì sao? Vì kheùo giaûng noùi veà nghóa cuûa möôøi ñòa, chö Phaät trong möôøi phöông theo phaùp maø hoä nieäm, heát thaûy Boà-taùt giöõ gìn Trí ñòa naøy vôùi phöông tieän ñeàu sieâng naêng thöïc haønh. Taïi sao vaäy? Ñaây laø vieäc ñaàu tieân Boà-taùt phaûi haønh trì ñeå thaønh töïu taát caû phaùp cuûa chö Phaät. Thöa Phaät töû! Ví nhö heát thaûy thö-chöõ-soá-ngoân thuyeát ñeàu bao goàm trong chöông ñaàu, vì chöông ñaàu laø caên baûn. Khoâng coù vieäc neâu baøy thö-chöõ-soá-lôøi noùi maø khoâng ñöa vaøo chöông ñaàu. Nhö vaäy, thöa Phaät töû! Möôøi ñòa naøy laø phaàn caên baûn cuûa heát thaûy phaùp Phaät. Boà-taùt naøo thöïc haønh ñaày ñuû möôøi ñòa naøy thì coù khaû khaû naêng ñöôïc taát caû trí tueä. Do vaäy, kính xin Phaät töû giaûng noùi nghóa ñoù. Chö Phaät hoä nieäm seõ taêng theâm thaàn löïc khieán ngöôøi tin, nhaän,

khoâng theå bò phaù hoaïi". Luaän: Taïi sao Thaùnh giaû Giaûi Thoaùt Nguyeät laïi thöa thænh moät laàn nöõa? Ñoù laø chæ roõ nghi hoaëc ñoái vôùi nôi tröôøng hôïp naøy laø khoù traùnh. Neáu khoâng giaûng noùi thì maéc nhieàu loãi, heát thaûy phaùp Phaät khoâng theå thaønh töïu. Do yù nghóa ñoù, cho neân thöa thænh Boà-taùt Kim Cang Taïng moät laàn nöõa. Neáu chö Phaät coù dieäu löïc thì coù theå khieán phaùt sinh loøng tin. Taïi sao chuùng sinh ôû trong phaùp aáy coøn khôûi yù huûy baùng? Coù hai loaïi quyeát ñònh: 1. Quyeát ñònh do chieâu caûm töø quaû baùo. 2. Quyeát ñònh do taïo nghieäp. Coù hai loaïi quyeát ñònh naøy thì oai löïc cuûa chö Phaät khoâng theå chuyeån ñöôïc. Nhöõng vieäc phaûi laøm ñaàu tieân: Töùc laø phaûi nöông vaøo A-haøm ñeå haønh trì.

Thaønh töïu heát thaûy phaùp Phaät laø chöùng ñaéc trí tueä. Vieát ra (Thö) laø hình töôùng cuûa chöõ, nhö hình chöõ Tö, hình töôùng sö töû... Chöõ laø aâm a, aù... Soá laø danh töø, caâu vaên, hai yeáu toá naøy laø nghóa cuûa Soá. Noùi laø ngoân ngöõ. Taát caû thö-chöõ-soá-lôøi noùi laø phaàn caên baûn cuûa chöông ñaàu. Kinh: "Baáy giôø, chuùng Boà-taùt cuøng luùc ñoàng thanh duøng keä ñeå thöa thænh Boà-taùt Kim Cang Taïng: Trí thöôïng dieäu saïch caáu, Bieän giaûi voâ löôïng nghóa, Dieãn noùi eâm-hay-ñeïp , Töông öng nghóa chaân thaät. Nieäm vöõng-tueä thanh tònh, Laø möôøi löïc taâm tònh, Phaân bieät nghóa khoâng ngaïi, Noùi phaùp möôøi ñòa naøy. Ñònh-giôùi-yù chính saâu, Lìa ngaõ maïn-voïng kieán, Chuùng ñaây khoâng taâm nghi, Mong ñöôïc nghe kheùo noùi. Nhö khaùt nghó nöôùc maùt, Nhö ñoùi nghó moùn ngon, Nhö beänh nghó thuoác hay, Nhö ong caàn maät ngoït. Chuùng toâi cuõng nhö vaäy, Nguyeän nghe phaùp cam loà, Laønh thay! Trí thanh tònh, Noùi ñòa hôn khoâng caáu, Ñuû möôøi löïc khoâng ngaïi, Noùi heát ñaïo Thieän Theä". Luaän: Keä thöù nhaát khen ngôïi vieäc chöùng ñaéc löïc, thaønh töïu bieän taøi. Keä thöù hai, caâu ñaàu laø khen ngôïi dieäu löïc cuûa A-haøm, thaønh töïu bieän taøi. Do chöùng ñaéc löïc laø dieäu löïc cuûa A-haøm löïc cho neân coù theå giaûng noùi. Vì vaäy maø taùn thaùn. Chöõ Treân (Thöôïng) laø toång. Laïi nöõa, chöõ Treân laø chæ roõ chöùng ñaéc löïc, bieän taøi thuø thaéng. Taùn thaùn veà bieän taøi coù ba loaïi: 1. Trí chaân thaät. 2. Theå taùnh. 3. Quaû. Trí chaân thaät: Laø trí voâ laäu, hôn haún trí cuûa haøng Thanh vaên,

Duyeân giaùc. Cho neân keä noùi: Trí thöôïng dieäu saïch caáu. Theå taùnh: Laø thaønh töïu bieän taøi voâ löôïng nghóa. Keä noùi: Bieän giaûi voâ löôïng nghóa. Quaû: Laø chöõ-nghóa ñöôïc thaønh töïu, laïi laø thaønh töïu nghóa cuûa chöõ, neâu baøy löu loaùt, hôn haún. Keä noùi: Dieãn noùi lôøi hay ñeïp, töông öng nghóa chaân thaät. Caâu treân cuûa keä thöù hai laø khen ngôïi dieäu löïc cuûa A-haøm. Keä vieát: Nieäm vöõng-tueä thanh tònh, Laø möôøi löïc, taâm tònh, Phaân bieät nghóa khoâng ngaïi, Noùi phaùp möôøi ñòa naøy. Nieäm vöõng laø thoï nhaän-giöõ gìn, hieån baøy söï thuyeát giaûng. Boà-taùt naøy ôû trong A-haøm coù trí tueä thanh tònh voâ ngaïi. Nhö vaäy laø khen ngôïi veà dieäu löïc chöùng ngoä vaø dieäu löïc cuûa A-haøm xong. Keá

tieáp laø khieán ngöôøi nghe ñi vaøo söï chöùng nhaäp nôi A-haøm, cho neân caàu giaûng noùi. Theá naøo laø ñi vaøo choã chöùng ñaéc? Laø ngöôøi ñaõ ñi vaøo ñòa thì khieán hoï coù ñöôïc Phaät löïc. Ai chöa ñi vaøo ñòa, thì giuùp hoï böôùc vaøo ñòa. Keä noùi: Laø möôøi löïc, taâm thanh tònh. Theá naøo laø chöùng nhaäp nôi A-haøm? Nghóa laø phaân bieät voâ ngaïi khieán thoï trì phaùp cuûa möôøi ñòa. Nhö vaäy laø ñaõ khen ngôïi söï thuyeát giaûng, thaønh töïu dieäu löïc chöùng nhaäp, dieäu löïc cuûa A-haøm xong. Tieáp theo laø khen ngôïi chuùng hoäi coù theå laõnh thoï A-haøm vaø dieäu löïc chöùng nhaäp. Keä noùi: Ñònh-giôùi- yù chính saâu, Lìa ngaõ maïn-voïng kieán, Chuùng ñaây khoâng taâm nghi, Nguyeän ñöôïc nghe kheùo noùi. Trong keä naøy, chöõ Duy nguyeän laø toång. Duy nguyeän coù hai loaïi : 1. Caàu A-haøm. 2. Caàu chaùnh chöùng. Coù hai loaïi voïng töôûng, khoâng theå nghe ñöôïc A-haøm: Moät laø ngaõ; Hai laø maïn. Do ngaõ maïn cho neân khoâng sinh taâm toân kính phaùp vaø Phaùp sö. Laïi coù hai loaïi voïng töôûng cho neân khoâng theå chöùng ñaéc: Moät laø kieán; Hai laø nghi. Kieán laø nhaän thöùc ñieân ñaûo. Nghi laø khoâng phaùt sinh loøng tin ñoái vôùi vieäc khoâng theå nghó baøn. Voïng laø voïng töôûng trong nhaän thöùc gioáng nhö kieát söû. Coù hai loaïi ñoái trò ñeå coù theå nghe A-haøm:

1. Ñònh. 2. Giôùi. Ñònh laø taâm ñöôïc ñieàu phuïc. Giôùi laø kheùo an truù trong oai nghi. Laïi nöõa, coù hai loaïi ñoái trò ñeå coù theå chöùng nhaäp: 1. Chaùnh kieán. 2. Chaùnh yù. Chaùnh kieán laø kheùo suy nieäm veà yù nghóa. Chaùnh yù laø ñaït ñöôïc hoan hyû. Saâu laø yù vi teá, kheùo tö duy. Laïi duøng caùc ví duï ñeå chæ roõ söï caàu phaùp cuûa ñaïi chuùng caøng saâu. Keä noùi: Nhö khaùt nghó nöôùc maùt, Nhö ñoùi nghó moùn ngon, Nhö beänh, nghó thuoác hay, Nhö ong caàn maät ngoït. Chuùng toâi cuõng nhö vaäy Nguyeän nghe phaùp cam loà. Boán ví duï naøy, duï cho boán loaïi yù nghóa, chæ roõ söï laõnh thoï chaân chaùnh nôi nghóa Boà-taùt giaûng noùi. Nhöõng gì laø boán? 1. Thoï trì. 2. Trôï löïc. 3. Xa lìa. 4. An laïc haïnh. Nghóa naøy laø theá naøo? Nhö nöôùc thì khoâng theå nhai nhöng theo choã ñöôïc maø uoáng. Nhö vaäy veà Vaên tueä baét ñaàu nghe thì theo ñoù maø nghe vaø thoï trì. Nhö khi aên thì nhai nuoát, söùc nôi thaân ñöôïc hoã trôï môùi thaønh. Nhö vaäy Tö tueä thaâu naïp choã phaùp ñöôïc nghe, trí löïc ñöôïc hoã trôï ñeå thaønh. Nhö uoáng thuoác hay, thuoác hoaït ñoäng seõ döùt tröø beänh. Nhö vaäy, ñuû Vaên-Tö tueä, thuaän theo nghóa chaùnh maø tu haønh ñuùng phaùp. Xa lìa heát thaûy tai hoïa cuûa taäp khí phieàn naõo. Nhö baày ong nöông vaøo maät, vui soáng nôi truù xöù. Nhö vaäy, Vaên-Tö Tu tueä laø nôi nöông töïa cuûa quaû Thaùnh. Yeâu thích vò cuûa hieän phaùp, thoï nhaän an laïc ñeå haønh trì. Nhö vaäy laø khen ngôïi ngöôøi giaûng noùi, ngöôøi nghe vaø thænh caàu giaûng noùi phaùp xong. Sau ñoù laø taùn thaùn ích lôïi cuûa phaùp ñöôïc giaûng noùi, thaûy cuøng caàu thænh. Keä noùi: Laønh thay! Trí thanh tònh, Noùi ñòa hôn-khoâng caáu, Ñuû möôøi löïc khoâng ngaïi, Noùi heát ñaïo Thieän Theä.

Laønh thay: Laø nôi phaùp ñöôïc giaûng noùi ñaõ kheùo ñaày ñuû. Laønh thay coù ba thöù: 1. Nôi nöông töïa. 2. Theå taùnh. 3. Quaû. - Nôi nöông töïa: Laø tueä thanh tònh. -

Theå taùnh: Laø giaûng noùi veà caùc ñòa laø phaùp chöa töøng giaûng noùi thuø thaéng, laø so saùnh choã hôn cuûa ñòa. Voâ caáu: Laø giaûng noùi nghóa khoâng traùi ngöôïc. Noùi nghóa traùi ngöôïc coù ba thöù caáu ueá: 1. Noùi ñaûo loän. 2. Huûy baùng Nhö Lai. 3. Doái gaït ngöôøi nghe. - Quaû: Laø ñuû möôøi löïc khoâng chöôùng ngaïi, laø quaû cuûa Boà-ñeà. Ñaõ thænh caàu nhö vaäy roài, nhöng Boà-taùt vaãn choái töø khoâng giaûng noùi. Taïi sao khoâng noùi? Do söï thænh caàu chöa ñaày ñuû.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.